

**แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย**

พรทิพย์ ฉายากี^{1*} วรพร ฉายากี²

¹ หมดวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี

² สาขาการท่องเที่ยวและนันทนาการ คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี

*Corresponding author

E-mail address: teacher.p@hotmail.com

รับบทความ: 23 กุมภาพันธ์ 2565

แก้ไขบทความ: 26 พฤษภาคม 2565

ตอบรับบทความ: 17 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) เสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 109 ราย เก็บข้อมูลโดยวิธีการทำเวทีชุมชน และใช้เครื่องมือ SWOT ANALYSIS, PESTE Analysis, TOWS, Blue and White Ocean Strategy โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงการ และมีมติชุมชนจัดลำดับความสำคัญแบบเร่งด่วน 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 3 กลยุทธ์ และ 3 โครงการ นำไปสู่แผนปฏิบัติการของชุมชนต่อไป

ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมคิดและประเมินผลมีมติแผนปฏิบัติการ จำนวน 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ 3 มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวไว้บริการ โดยคำนึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โครงการที่ 1 จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว 2) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและบูรณาการภาครัฐ ภาคเอกชนฯ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชนและท้องถิ่นฯ โครงการที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวประจำชุมชนฯ 3) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและสินค้า กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเชิงสิ่งแวดล้อม โครงการที่ 1 วังมินิฮาฟฯ โดยแผนปฏิบัติการของชุมชนนำไปสู่การปฏิบัติได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ในการสนับสนุนงบประมาณ และเป็นที่ปรึกษาในด้านการใช้ความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ ศักยภาพการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุมชน

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

**STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY
IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT, SAWANKHALOK DISTRICT,
SUKHOTHAI PROVINCE**

Pornthip Chaikée,^{1*} Woraporn²

¹General Education for Bachelor Degree, Faculty of Liberal Arts,
Thailand National Sports University Chon buri Campus

²Division of Tourism and Recreation, Faculty of Liberal Arts,
Thailand National Sports University Chon buri Campus

*Corresponding author

E-mail address: teacher.p@hotmail.com

Received: Feb 23, 2022

Revised: May 26, 2022

Accepted: : Jun 17, 2022

Abstract

The study aimed 1) to study the guidelines for community-based tourism management and 2) to propose the strategic planning for community-based tourism management. The sample group consisted of 109 people. The data were collected from a community forum. The research instrument consisted of SWOT ANALYSIS, PESTE Analysis, TOWS, Blue and White Ocean Strategy leading to the determination of vision, mission, strategic issues, goals, indicators, target values, project strategies and resolutions in order of 3 strategies, 3 tactics and 3 projects.

The results revealed the community participated in implementing and evaluating with the aim of earning more income. Firstly, the priority was placed on Strategy 3 to develop infrastructure and facilities for tourism. This included Tactic 3 to establish a tourist assistance center with the emphasis on tourist safety. It led to Project 1 which was to make signs to publicize tourist attractions. Secondly, the priority was placed on Strategy 4: to promote the participation and the integration of government and private sectors. This included Tactic 3: to develop the collaboration among related sectors. This led to Project 1 which was to establish a community tourism working group. Thirdly, the priority was placed on Strategy 2: to develop the quality of products and services in tourism. This included Tactic 2: to develop health tourism and environmental tourism. This led to Project 1 which was to organize a half marathon competition. The plan should be supported by government and private agencies in terms of budget and tourism management consultant.

Keywords: Strategic Planning Guidelines, Tourism Potential, Community Sustainable Tourism

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) และแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2579 ไว้ว่า “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน” โดยในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ ทั้งยังช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศ ช่วยสร้างอาชีพ และการจ้างงานก่อให้เกิดการกระจายรายได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่น และช่วยยกระดับมาตรฐานการครองชีพในท้องถิ่น ซึ่งการท่องเที่ยวโดยชุมชนถือเป็นอีกรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่งที่เป็นกลไกสนับสนุนชุมชนในกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุมชนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พบว่าในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุมชนตำบลเมืองบางขลังได้นั้น ชุมชนต้องสร้างจิตสำนึกของชาวบ้าน และเยาวชนในพื้นที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์โบราณสถาน เพื่อให้ช่วยกันดูแลรักษา และปกป้องหวงแหนให้คงอยู่ตลอดไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ควรจะสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการเพิ่มความรู้บริหารจัดการการท่องเที่ยว การสร้างคนรุ่นใหม่เพื่อสืบทอดและขยายผลการท่องเที่ยว ให้กับภาคีเครือข่าย มีคณาจารย์ท้องถิ่น สมาชิกในชุมชน เป็นต้น และเป็นไปอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีคณะกรรมการการท่องเที่ยว และด้วยผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ชุมชนมีความพร้อมในการจัดการการท่องเที่ยว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน โดยร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชน

ทั้งนี้แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ตั้งแต่การวางแผน การจัดการ การปฏิบัติ การประเมินผล รวมถึงการศึกษาสาเหตุของปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งนี้ได้ยึดถือประโยชน์ของชุมชนเป็นหลักโดยการพัฒนายุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนสามารถใช้ข้อมูลการศึกษาวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข และนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสุโขทัยได้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาเสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย**คณะกรรมการจริยธรรม**

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการการทำวิจัยในมนุษย์จาก มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ รหัสโครงการวิจัย TNSU 161/2563 วันอนุญาต 26 ตุลาคม 2563 วันหมดอายุ 26 ตุลาคม 2564

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย)

เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 109 คน จากตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

การเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากการพิจารณาและตัดสินใจของผู้วิจัยเอง โดยเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 109 คน คือ 1) กลุ่มบุคคลที่ถูกแต่งตั้งตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องที่การบริหารงานของหมู่บ้านและการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 22 คน 2) ผู้นำกลุ่มที่ถูกแต่งตั้งโดยชุมชนตามลักษณะงานบริหารในหมู่บ้าน จำนวน 50 คน 3) บุคลากรในชุมชนที่เป็นผู้มีปัญญารอบรู้ จำนวน 2 คน 4) กลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวภายในชุมชน จำนวน 1 คน 5) กลุ่มร้านค้าสหกรณ์ในชุมชน จำนวน 9 คน 6) สถาบันการศึกษาในชุมชน จำนวน 7 รูป 7) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายในชุมชน จำนวน 14 คน 8) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนภายนอกชุมชน จำนวน 4 คน

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยออกจากงานวิจัย

บุคคลที่ไม่ร่วมมือ ปฏิเสธการมีส่วนร่วม ไม่น่าเชื่อถือตั้งแต่แรก และเป็นบุคคลที่ไม่สามารถสื่อสารข้อมูลได้ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เครื่องมือ SWOT ANALYSIS, PESTE Analysis, TOWS, Blue Ocean Strategy และ White Ocean Strategy

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการ จัดทำเวทีชุมชนครั้งที่ 1 มีกลุ่มเป้าหมาย 109 ราย โดยการนำข้อมูลผลการศึกษาระดับมัธยมศึกษา การท่องเที่ยวชุมชนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ด้าน คือ 1) ข้อมูลบริบทชุมชนพื้นที่ศึกษา ด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม 2) ข้อมูลด้านศักยภาพการท่องเที่ยวในชุมชนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 3) ข้อมูลในการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงข้อมูลของชุมชนทั้ง 3 ด้าน และให้กลุ่มเป้าหมายเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระจากชุดคำถาม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนยังขาดหรือควรเพิ่มเติมอะไรบ้างเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และท่านมีความพร้อมในการสนับสนุนให้ชุมชนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัยเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างไร ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ต่อไป

เมื่อดำเนินการทำเวทีชุมชนครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 109 ราย ทราบถึงข้อมูลชุมชนและศักยภาพชุมชนแล้ว เพื่อให้ชุมชนร่วมกันหาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้จัดทำเวทีชุมชนต่อเนื่องในครั้งที่ 1 โดยการแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อระดมความคิดเห็น และร่วมกันวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเพื่อนำไปสู่การวางแผนยุทธศาสตร์ในชุมชนได้ โดยการทำเวทีชุมชนให้กลุ่มเป้าหมายระดมความคิดเห็นว่าปัจจุบันการท่องเที่ยวของบ้านเราเป็นอย่างไร โดยใช้เครื่องมือ SWOT (SWOT ANALYSIS) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (อุปสรรค) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วย PESTE Analysis ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้านได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี และด้านสิ่งแวดล้อมวิเคราะห์ชุมชนในการทำการสังเคราะห์กลยุทธ์ โดยใช้เครื่องมือ TOWS หรือ SWOT Matrix และจับคู่ข้อมูลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ได้ทำการสังเคราะห์กลยุทธ์โดยสร้างคุณค่าเพิ่มเติมแตกต่างจากคู่แข่ง โดยใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม” (Blue Ocean Strategy) และ “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว” (White Ocean Strategy) เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปวิเคราะห์ ร่วมกันระดมความคิดเห็นในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวชุมชนว่าในอนาคตเราต้องการให้การท่องเที่ยวบ้านเราเป็นอย่างไร และทำอย่างไรเราจึงจะไปถึงจุดนั้นได้ จากนั้นให้สรุปประเด็นการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม และสรุปประเด็นภาพรวมของชุมชน

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

ตอนที่ 2 เสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการ จัดทำเวทีชุมชนครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมายทั้ง 109 ราย สรุปผลการทำเวทีชุมชนครั้งที่ 1 โดยการทำความเข้าใจข้อมูลและแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ให้นำผลการทำเวทีวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนนำไปสู่การหาแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์โครงการ และแต่ละกลุ่มนำเสนอ โดยสรุปผลเวทีร่วมกัน สรุปผลคะแนนการจัดอันดับจาก 1-3 จะได้ 3 ลำดับ คือ 3 ยุทธศาสตร์ 3 กลยุทธ์ และ 3 โครงการ นำไปวางแผนระดมความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย และกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ภาพถ่าย คำพูด การแสดงความคิดเห็น และปรากฏการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องโดยใช้วิธีตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้อาจถูกต้องหรือไม่ ซึ่งพิจารณาจากแหล่งข้อมูล แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และบุคคลที่ให้ข้อมูลนั้น ๆ ซึ่งอีกวิธีหนึ่งคือการตรวจสอบโดยคนในชุมชน ที่เรียกว่า การคืนข้อมูลให้ชุมชนเป็นผู้ตรวจสอบข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และได้สรุปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้นำทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นให้คนในชุมชนช่วยตรวจสอบ พร้อมให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ วิพากษ์ ตลอดจนผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาข้อมูลให้ครบถ้วนและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

จากการศึกษาประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนชุมชนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พบว่า ชุมชนตำบลเมืองบางขลัง มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวัฒนธรรมประเพณี ตามวิถีชีวิต และมีทรัพยากรธรรมชาติ จุดเด่น คืออาหารในท้องถิ่นมีรสชาติดี เช่น แกงบอน แกงขี้เหล็ก แกงหยวก และขนมกล้วย ขนมปัง มีศิลปหัตถกรรม ประเภทตะกร้าเชือกฟาง ไม้กวาด มีศิลปนิกรวาดรูป คือนายอุเทน ลำไย และมีแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรหมู่บ้านวัดโบสถ์ คือ นายจำเนียร ไชแสง มีการทำเศรษฐกิจพอเพียง ในเนื้อที่ 1 ไร่ 1 งาน ของนายประสิทธิ์ ฟุ้งเฟื่อง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงด้านการเพาะเห็ด คือนางเสวย ภูเอี่ยม มีแหล่งท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติ ป่าสงวนแห่งชาติดงขาม มีทั้งหมด 2,500 ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติเขาวงเดือ 2,500 ไร่ และมีเส้นทางท่องเที่ยวจำนวน 8 จุด

สำหรับจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงแก้ไขโดยคนรุ่นใหม่ ผู้นำชาวบ้าน สำหรับเด็กรุ่นใหม่ไม่รู้จักประวัติศาสตร์ของชุมชน ไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและไม่มีความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ที่พักไม่เพียงพอรองรับนักท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนบางหมู่บ้านยังมีปัญหาโดยเฉพาะหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 เนื่องจากที่ติดริมฝั่งคลองถนนทรุดตัวเสียหาย ไม่มีร้านอาหารชุมชน ศูนย์อาหาร ศูนย์กระจายสินค้า ไว้บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์การเรียนรู้ สำหรับการศึกษาดูงานน้อย รถบริการประจำทางมีน้อยทำให้เดินทางลำบาก และนักท่องเที่ยวไม่รู้จักเส้นทาง เนื่องจากไม่มีแผนที่การท่องเที่ยวในชุมชน และไม่มีการประชาสัมพันธ์ ชุมชนไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง เป็นต้น

ในปัจจุบันถึงแม้มีอุปสรรคจากภัยธรรมชาติ ภัยสาธารณะ สถานการณ์โควิด-19 และภาวะเศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวนไม่แน่นอน อีกทั้งการแข่งขันและแย่งชิงในตลาดการท่องเที่ยวมีแนวโน้มสูงขึ้นก็ตาม แต่ในโลกเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ทำให้มาช่วยเตือนภัย ป้องกัน และช่วยให้วิถีการดำรงชีวิตง่ายขึ้น การติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วขึ้น เช่น ตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางธรรมชาติเพื่อเตือนภัย และป้องกันได้ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่เห็นทั้งภาพและการเคลื่อนไหวทั่วโลก ซึ่งทิศ

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางซ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

ทางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลงทุนด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดี

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ทั้งด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสของชุมชน คือ รัฐบาลและหน่วยงานภาคเอกชนสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตามวิถีของชุมชนและชุมชนมีศิลปหัตถกรรม อาหารท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นชุมชนที่มีปัจจัยที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวชุมชน ความนิยมด้านการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสุขภาพเพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวก การทำตลาดออนไลน์ และการแนะนำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวออนไลน์ทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ประกอบกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเศรษฐกิจโลกอยู่ในระยะผันผวน ประกอบกับสถานการณ์โควิด-19 ทำให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศ หันมาท่องเที่ยวใกล้บ้านและในประเทศ นักท่องเที่ยวนิยมเที่ยวแบบรักษาสุขภาพเพิ่มมากขึ้น ส่วนปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หากมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการให้ความรู้ทางภาษาและด้านการท่องเที่ยวกับชุมชนจะทำให้สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้

การจัดการท่องเที่ยวชุมชนโดยสร้างคุณค่าเพิ่มแตกต่างจากคู่แข่ง ให้บริการนักท่องเที่ยวในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควบคู่การรักษาสภาพ และเจาะกลุ่มตลาด ผู้สูงอายุ คู่รัก กลุ่มครอบครัว โดยเพิ่มจุดขายที่แตกต่างจากคู่แข่ง คือเน้นด้านการขายทรัพยากรท้องถิ่นด้านสมุนไพรเชิงสุขภาพ วิถีชีวิตท้องถิ่น และวัฒนธรรมด้านอัจฉริยภาพของตำบลเมืองบางซ่ง และจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการผจญภัย นำมาสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ และใช้ระบบประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย เช่น ระบบการจองแพ็คเกจการท่องเที่ยวทางสื่อออนไลน์ มีเว็บไซต์หลัก และเพจบุ๊กของการท่องเที่ยวชุมชนตำบลเมืองบางซ่ง โดยนำเสนอให้นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบสินค้าที่แตกต่างอยู่เสมอ จัดโปรโมชั่นต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า และคำนึงถึงการบริหารการทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชนในชุมชนแบบบูรณาการร่วมกันที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน ไม่มุ่งเน้นผลกำไร มีการบริหารจัดการในศูนย์บริการท่องเที่ยวชุมชนโดยเป็นศูนย์กลางที่คอยช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นการบริการท่องเที่ยวให้ได้รับความสะดวก สะอาด และปลอดภัย ส่วนศูนย์บริการท่องเที่ยวชุมชน จัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกการบริหารงานจากบุคลากรในชุมชน ไว้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวชุมชน และเพื่อเป็นจุดกระจายสินค้าที่ผลิตโดยชุมชน ซึ่งผลกำไรที่ได้จากการขายโปรแกรมการท่องเที่ยวและการจำหน่ายสินค้าชุมชน หรือรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในชุมชนของศูนย์ต่าง ๆ หักเป็นร้อยละ 20 เพื่อนำมาบริหารงานในศูนย์บริการท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการพัฒนาจุดท่องเที่ยวและทำกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

สรุป จากการทำเวทีโดยใช้เครื่องมือนำมาวิเคราะห์ชุมชน ทำให้ชุมชนได้แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางซ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย มีแนวทางดังนี้ 1) ชุมชนควรพัฒนาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่ภาคธุรกิจบริการท่องเที่ยว และควรพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมท้องถิ่นมรดกทางโบราณสถาน 2) ชุมชนควรบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ บนความต้องการของชุมชนและควรปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาในท้องถิ่น 3) จากแนวโน้มโครงสร้างอายุต่อไปเป็นสังคมสูงอายุมากขึ้น ทำให้ชุมชนเสนอแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการอนุรักษ์วัฒนธรรม 4) จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและจัดควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการผจญภัย ใช้ระบบประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวชุมชน ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย จัดโปรโมชั่นต่าง ๆ ดึงดูดลูกค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า 5) จัดตั้งศูนย์บริการท่องเที่ยวชุมชนโดยเป็นศูนย์กลางที่ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เพื่อฝึกการบริหารงานจากบุคลากรในชุมชนในการบริการข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวชุมชน และเพื่อเป็นจุดกระจายสินค้าที่ผลิตโดยไม่มุ่งเน้นผลกำไรแต่มุ่งเน้นการให้บริการท่องเที่ยวที่ได้รับความสะดวก สะอาด และปลอดภัย และรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวในชุมชนของศูนย์ต่าง ๆ หักเป็นร้อยละ 20 เพื่อนำมาบริหารงานในศูนย์บริการท่องเที่ยวโดยนำไปพัฒนาจุดท่องเที่ยวและทำกิจกรรมพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางซ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากการศึกษาเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางซ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย ชุมชนได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ การท่องเที่ยวของชุมชนให้มีการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมชุมชนและนักท่องเที่ยว คนรุ่นใหม่รู้และเข้าใจประวัติศาสตร์ชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ในชุมชน ชุมชนสะอาด และชุมชนน่าเที่ยวโดยผ่านรอยยิ้ม มิตรภาพ ของคนในชุมชน นักท่องเที่ยวปลอดภัย และชุมชนให้ความสำคัญด้านที่ทำให้ชุมชนเกิดรายได้ ชุมชนสะอาด เป็นอันดับแรก รองลงมาต้องการให้คนในชุมชนรับนักท่องเที่ยวด้วยรอยยิ้ม และมิตรภาพ เน้นการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย และชุมชนได้เสนอแนวทางการวางแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวชุมชน ตำบลเมืองบางซ่ง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย จัดลำดับความสำคัญแบบเร่งด่วน 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 3 กลยุทธ์ และ 1 โครงการ สามารถนำไปวางแผนปฏิบัติการการท่องเที่ยวของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนี้

ลำดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว **กลยุทธ์ที่ 3** มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวไว้บริการ โดยคำนึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว **โครงการที่ 1** จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวโดยให้ป้ายแสดงจุดช่วยเหลือฉุกเฉิน ป้ายแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว และแผนที่ท่องเที่ยวชุมชน **เป้าหมาย** คือ การบริการในอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยว อยู่ในมาตรฐานขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเทศบาลตำบลเมืองบางซ่งและงบประมาณของกลุ่มจังหวัด **ขั้นตอนการปฏิบัติการ** 1) จัดทำโครงการฯ 2) ขออนุมัติโครงการฯ 3) รวบรวมข้อมูลเส้นทางการเดินทาง ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว การกำหนดจุดในการจัดทำป้ายบอกทาง ออกแบบป้าย และจัดจ้างตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง 4) ตรวจสอบ ควบคุม และตรวจรับการดำเนินงาน 5) ติดตั้งป้ายตามที่กำหนดจุด 6) ติดตามและประเมินผล 7) รายงานผลการดำเนินการกับแหล่งงบประมาณ โดยระยะเวลา ปีที่ 1 ที่เริ่มดำเนินการ **ตัวชี้วัด** จำนวนกิจกรรมที่พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว และหน่วยนับเป็นกิจกรรม

ลำดับที่ 2 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และบูรณาการภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว **กลยุทธ์ที่ 3** พัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของชุมชน **โครงการที่ 1** จัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวประจำชุมชนโดยจัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวประจำชุมชน ส่งเสริมและจัดตั้งกลุ่มที่พักโฮมสเตย์ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือในชุมชนและรับนักท่องเที่ยว **เป้าหมาย** พัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเทศบาลตำบลเมืองบางซ่ง ส่วนงบประมาณของกลุ่มจังหวัดและเทศบาลตำบลเมืองบางซ่ง **ขั้นตอนการปฏิบัติการ** 1) จัดประชุมผู้นำกลุ่มหมู่บ้าน /กลุ่มโฮมสเตย์/กลุ่มอสม. /กลุ่มอปพร./ สาธารณสุขตำบล สถานีตำรวจประจำตำบล เพื่อดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการ /กลุ่มที่พักโฮมสเตย์/ศูนย์ช่วยเหลือชุมชน 2) รวบรวมข้อมูล วางระบบการทำงานในด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชน ออกระเบียบปฏิบัติ และโครงสร้างการดำเนินงาน การกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ 3) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มคณะกรรมการ / กลุ่มที่พักโฮมสเตย์/ศูนย์ช่วยเหลือชุมชน 4) จัดตั้งคณะกรรมการ/กลุ่มที่พักโฮมสเตย์/ ศูนย์ช่วยเหลือชุมชน 5) สร้างและพัฒนาเครือข่ายระดับหมู่บ้าน จังหวัด ภาค ประเทศ 6) รายงานผลการจัดตั้งกับแหล่งงบประมาณโดยระยะเวลา ปีที่ 1 ที่เริ่มดำเนินการ **ตัวชี้วัด** จำนวนกลุ่ม/ศูนย์/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนาร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน หน่วยนับเป็นกลุ่ม/ศูนย์/วิสาหกิจ

ลำดับที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว **กลยุทธ์ที่ 2** พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม **โครงการที่ 1** วิ่งมินิมาราธอนดีดีรุ่งเรืองเมืองบางซ่ง **เป้าหมาย** แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนารูปแบบสินค้าได้รับพัฒนาสินค้าเป็นที่ยอมรับเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและบริการด้านการท่องเที่ยวมีความหลากหลายคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าทางการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับชุมชน มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เทศบาลตำบลเมืองบางซ่ง และงบประมาณของหน่วยงานสำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดสุโขทัย **ขั้นตอนการปฏิบัติการ** 1) จัดทำโครงการฯ 2) ขออนุมัติโครงการฯ

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

3) ประชาสัมพันธ์โครงการฯ (ค่าสมัคร ประเภทการวิ่ง เส้นทาง การวิ่ง กฎกติกา กำหนดการ วิธีการเข้าร่วม การบริการและของรางวัล) 4) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการจัดกิจกรรม 5) สรุปและประเมินผลโครงการ 6) รายงานผลการดำเนินงานกับแหล่งงบประมาณ โดยระยะเวลา ปีที่ 1 ที่เริ่มดำเนินการ **ตัวชี้วัด** ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว และหน่วยนับร้อยละ 5 / ปี

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัยแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย

พบว่า ชุมชนควรจัดโปรแกรมแพ็คเกจให้นักท่องเที่ยว ให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควบคู่การรักษาสุขภาพ และเจาะกลุ่มตลาด ผู้สูงอายุ คู่รัก กลุ่มครอบครัว โดยใช้กลยุทธ์ด้านการขายทรัพย์สินด้านสมุนไพรเชิงสุขภาพ วิถีชีวิตท้องถิ่น และวัฒนธรรมเก่าแก่ด้านอัจฉริยภาพ ตำบลเมืองบางขลัง ซึ่งเป็นจุดกำเนิดประเทศไทย ควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการผจญภัย เพื่อสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ และใช้ระบบประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ritdej (2015) เรื่อง แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนของตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัย สำคัญในการนำเสนอและดึงดูดนักท่องเที่ยว เพราะสิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการมาสัมผัสคือ ความเป็นธรรมชาติ การค้นหาความดั้งเดิม ทิวทัศน์และสภาพอากาศ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวมและกิจกรรมท่องเที่ยว และเช่นเดียวกับ Community Tourism Institution (2016) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้แก่ 1) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม 2) ด้านองค์กรชุมชน 3) ด้านการจัดการ และ 4) ด้านการเรียนรู้บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของ ชุมชน และการพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังต้องการการสนับสนุนของภาครัฐและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวทางการตลาดที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ชุมชนได้รับทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ในขณะที่ยังคงอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของชุมชน สอดคล้องกับ Singtrakul and Sermkardee (2013) ได้ทำการศึกษาวิจัย การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของชุมชนบ้านทุ่ง มะปราง อำเภอควนโดนและบ้านโดนพานัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่าแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงศักยภาพการปรับปรุงด้านความสะอาดและปรับปรุงภูมิทัศน์ ให้มีความสวยงามและสร้างจิตสำนึกให้แก่นักท่องเที่ยวและชุมชน มีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดทำสื่อความหมายทางธรรมชาติและมีการจัดเตรียมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น สำหรับการถ่ายทอดเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนและด้านการพัฒนาการตลาด จัดทำเส้นทาง เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน เน้นกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย การจัดทำคู่มือ แผ่นพับ โบปลิว และพัฒนาเว็บไซต์สำหรับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

2. เสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ชุมชนตำบลเมืองบางขลังได้ระดมความคิดเห็นในการประเมินศักยภาพชุมชนโดยแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป พบว่า ชุมชนสามารถประเมินศักยภาพด้านการท่องเที่ยวชุมชนได้ และชุมชนได้แนวทาง โดยนำเสนอให้วิเคราะห์ชุมชนโดยใช้เครื่องมือ SWOT (SWOT ANALYSIS) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (อุปสรรค) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วย PEST Analysis วิเคราะห์ชุมชนในการทำการสังเคราะห์กลยุทธ์ โดยใช้เครื่องมือ TOWS หรือ SWOT Matrix และจับคู่ข้อมูลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ได้ทำการสังเคราะห์กลยุทธ์โดยสร้างคุณค่าเพิ่มเติมแตกต่างจากคู่แข่ง โดยใช้ “กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม” (Blue Ocean Strategy) และ “กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว (White Ocean Strategy) เพื่อให้เห็นศักยภาพของชุมชนที่ชัดเจน และชุมชนร่วมตัดสินใจ นำไปสู่วางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย กลุ่มชุมชนได้รับโอกาสเข้าร่วมและได้ใช้โอกาสที่ได้รับแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกิดการวางแผน และตัดสินใจดำเนินการ

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

การติดตาม ประเมินผล ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนของชุมชนตนเองได้อย่างแท้จริง และสามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนและชุมชน ให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกได้ จึงทำให้ลดการพึ่งพาจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมได้อย่างอาศัยพลังกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำงานพัฒนาต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับ Untachai (2012) ได้ศึกษาการพัฒนาจัดการตลาดท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์แบบบูรณาการเพื่อความยั่งยืน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนประเทศไทย พบว่า การพัฒนากลยุทธ์ของการจัดการทางด้านตลาด โครงการการลงทุนในด้านพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญในการให้บริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นตัวชี้วัด ความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้และควรคำนึงถึงชุมชนที่มีความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมาก และต้องการมีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอน และภาครัฐมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยทุกฝ่ายต้องร่วมรับผลประโยชน์ และรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกันโดยให้ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเช่นกัน และเช่นเดียวกับ Chanthaphan & Rittima (2013) รายงานผลการวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา พบว่าการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของตำบลบ้านขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา มีรูปแบบของฐานการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งลักษณะของฐานองค์ความรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ 15 แห่ง การท่องเที่ยวโดย ชุมชนของตำบลบ้านขาว อำเภอรอนดง จังหวัดสงขลา นั้น คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม มีการกำหนดทิศทางโดยชุมชน การจัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน โดยที่ชุมชนมีบทบาทในฐานะเจ้าของ มีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน และสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กร ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาของ Phrasunil (2017) ศึกษาแผนยุทธศาสตร์ชุมชน เทศบาลเวียงเชียงแสนเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชุมชน ผลการศึกษาพบว่า แผนยุทธศาสตร์ที่มาจากการวิเคราะห์ SWOT ของผู้นำชุมชน โดยนำจุดแข็งของชุมชนมาพัฒนาร่วมกับการรับมือจากปัจจัยภายนอกชุมชนได้วิสัยทัศน์ชุมชน และแผนยุทธศาสตร์ชุมชนซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาระดับฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อนำไปสู่การแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมต่อไป

ชุมชนได้เสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และโครงการ จากการสรุปผลคะแนนการเสนอแนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดลำดับความสำคัญแบบเร่งด่วน 3 ลำดับแรก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 3 กลยุทธ์ และ 3 โครงการ พบว่า วิสัยทัศน์ของชุมชนให้มีการอนุรักษ์โบราณสถาน วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนและนักท่องเที่ยว คนรุ่นใหม่รู้และเข้าใจประวัติศาสตร์ชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ภายในชุมชน ชุมชนสะอาดและ น่าเที่ยวผ่านรอยยิ้มและมิตรภาพของคนในชุมชน นักท่องเที่ยวปลอดภัย และชุมชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับแรก คือด้านที่ทำให้เกิดรายได้และชุมชนสะอาด รองลงมาต้องการให้คนในชุมชนรับนักท่องเที่ยวด้วยรอยยิ้มและมิตรภาพ เน้นการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับการจัดลำดับที่ต้องการให้เป็น ลำดับที่ 1 ตรงกับยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ 3 มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวไว้บริการ โดยคำนึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โครงการที่ 1 จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชน ลำดับที่ 2 ตรงกับยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และบูรณาการภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการบริหารการจัดการการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และความต้องการของชุมชน โครงการที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวประจำชุมชน ประกอบด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวประจำชุมชน การส่งเสริมและจัดตั้งกลุ่มที่พักโฮมสเตย์ การจัดตั้งศูนย์ความช่วยเหลือในชุมชนและรับนักท่องเที่ยว ส่วนความต้องการลำดับที่ 3 ที่ชุมชนเลือกในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ตรงกับยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม โครงการที่ 1

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

วิงมินิฮาฟส์สุดดีรุ่งเรือง เมืองบางขลัง โดยสรุปการวางแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชุมชน เป้าประสงค์ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ด้านรายได้ และต้องการให้คนในชุมชนบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้เองนำไปสู่พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลสถานด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญที่ให้นักท่องเที่ยวมีข้อมูลในการตัดสินใจที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว ประกอบกับการทำให้นักท่องเที่ยวได้รับการเอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง มีแผนที่การเดินทาง การสืบค้นข้อมูลได้ และมีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความมั่นใจในการให้บริการที่ได้มาตรฐานและรู้สึกปลอดภัย สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของ José G (2012) ศึกษาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืนในการพัฒนาภูมิภาคของฮาลิสโกตอนใต้ศึกษาโดยใช้แบบจำลองเชิงบรรทัดฐานทำการวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม พบว่าการวิเคราะห์เชิงบรรทัดฐานเป็นกรอบที่มีคุณค่าในการออกแบบเครื่องมือสำหรับการวางแผนและการดำเนินงานของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน พิสูจน์ให้เห็นว่าเป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดและพัฒนายุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยว ดังนั้นการร่างยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อนจึงได้จัดทำยุทธศาสตร์โดยมีองค์ประกอบดังนี้คือ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ 3) ยุทธศาสตร์จำนวน 4 ยุทธศาสตร์และ 4) เป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับแนวคิดการวางแผนยุทธศาสตร์ของ Nipawan (2011) กล่าวถึงการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์หมายถึง วิถีสู่ความเป็นเลิศซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานต้องการสร้างขึ้นเพื่อสร้างโอกาสที่เป็นไปได้มากที่สุดสำหรับอนาคต 2) พันธกิจ หมายถึง การกำหนดขอบเขตบทบาทหรือหน้าที่ให้แก่หน่วยงานซึ่งหน่วยงานจะต้องทำให้ประสบผลสำเร็จ 3) เป้าหมายคือ การกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการในอนาคต 4) ยุทธศาสตร์หมายถึง แนวทางปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย เทศบาลตำบลเมืองบางขลัง ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว (ป้ายแสดงจุดช่วยเหลือฉุกเฉิน ป้ายแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยวชุมชน) ปรับปรุงให้มีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น รวมถึงการส่งเสริมการค้าเดินธุรกิจที่พิกแรมเพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของโฮมสเตย์ให้มีมาตรฐานในการดำเนินงานมากขึ้น

2. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย เทศบาลตำบลเมืองบางขลัง ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดตั้งคณะทำงาน กลุ่มที่พิกโฮมสเตย์ ศูนย์ช่วยเหลือชุมชน โดยการสนับสนุนให้มีการแต่งตั้ง ผู้จัดการด้านการท่องเที่ยว หรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลเมืองบางขลัง ตลอดจนวางระบบการทำงานในด้านมาตรฐานการท่องเที่ยวชุมชน ออกระเบียบปฏิบัติและโครงสร้างการดำเนินงาน การกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาตรฐานและเป็นการสร้างและพัฒนาเครือข่ายต่อไป

3. สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย เทศบาลตำบลเมืองบางขลัง ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการวิงมินิฮาฟส์สุดดีรุ่งเรืองเมืองบางขลัง เพื่อเสนอทางเลือกให้กับกลุ่มผู้ท่องเที่ยว โดยจัดโปรแกรมแพ็คเกจให้นักท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควบคู่การรักษาสุขภาพ และเจาะกลุ่มตลาดผู้สูงอายุ คู่รัก กลุ่มครอบครัว โดยใช้กลยุทธ์ด้านการขายวิถีชีวิตท้องถิ่นและวัฒนธรรมเก่าแก่ด้านอัจฉริยลักษณ์ ตำบลเมืองบางขลัง ซึ่งเป็นจุดกำเนิดประเทศไทย จัดควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการผจญภัย นำมาสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจและใช้ระบบประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาด้านการตลาดของการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ให้เกิดความนิยมของทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว

บทความวิจัย

แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
STRATEGIC PLANNING GUIDELINES TO DRIVE TOURISM BY THE COMMUNITY IN MUEANG BANG KLANG SUB-DISTRICT,
SAWANKHALOK DISTRICT,

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตำบลเมืองบางขลัง เปรียบเทียบกับพื้นที่ท่องเที่ยวชุมชนใกล้เคียงอื่นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความเหมือน ความแตกต่าง สภาพปัญหา และผลกระทบที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตำบลเมืองบางขลังเพื่อสร้างเครือข่ายพื้นที่การท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

4. ควรมีการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยชุมชนตำบลเมืองบางขลังเพื่อสนับสนุนเสริมศักยภาพทางการท่องเที่ยวของชุมชน เช่น นักประชาสัมพันธ์ บุคลากรทำสื่อ Social Media เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการวางแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงชุมชน สังคม จากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปีงบประมาณ 2563 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะกลุ่มชุมชนตำบลเมืองบางขลังและผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกท่านที่เป็นกลุ่มประชากร ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

Chanthaphan, T., & Rittima, W. (2013). Community-Based tourism of Ban Khao Sub-district, Ranot District, Songkhla Province. *Hat Yai Academic Journal Hat Yai University*, 71–78.

Community Tourism Institution. (2016). Community tourism. *Community Business & Tourism Informative*. Retrieved August 16, 2021, from <https://cvt-i.org/develop-knowledge-of-tourism-by-the-community/>

José G. V-H. (2012). Sustainable cultural and heritage tourism in regional development of Southern Jalisco. *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 8(2/3), 146-161.

Nipawan, W. (2011). Management and strategic management of government agencies. *Frapez*.

Phrasunil, J. (2017). Strategic Plan for Wiang Chiang Saen Municipality community for supporting special economic Zones. *Borders and special areas for sustainable tourism. Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 9(1), 32–46.

Ritdej, T. (2015). Guidelines for the development of tourism activities and tourist attractions for sustainability of Amphawa floating market Samut Songkhram province. *Journal of Administration and Thai Tourism*, 10(2), 18–33. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sarasatr/article/view/254889/172563>

Singsaktrakul, P., & Sermkarndee, P. (2013). A study of potential and guidelines for tourism community conservation Ban Thung Maprang Khuan Don and Ban Ton Panan Khuan Kalong District, Satun Province. *Suthiparita Journal*, 27(83), 97–112.

Untachai, S. (2012). The Development of Integrated Ecotourism Marketing Management to be Sustainable in Upper Northeastern, Thailand. Udon Thani Rajabhat University.